

Takið av deyðarevsing

Oddagrein

TAD vóru hugalig tíðindi, sum útvarpskvinnan hevði at bera lurtarunum í gjáramorgunin: amerikanskir granskarar mæla til at avtaka deyðarevsingina.

SAMBART eini kanning, sum er gjord á einum lærdum háskúla í statinum Florida, siga granskarar, sum hava arbeitt við spurninginum um deyðarevsing, at tað er burturspilt tíð og pengar at avrætta fólk, soleiðis sum tað fer fram í USA í dag.

KANNINGIN vísir, at tað er eingin munur á fongsulsevning fyrri lívið og deyðadóm, tá talan er um at fyrirbyrgja teimum ringastu valdsgerðunum. Penningaliga kostar ein avrætting 19 mill. kr., meðan tað kostar 3,6 mill. kr. at hava ein fanga sitandi fyrri lívið.

SUM so er einki nýtt í hesum. Sjálvandi er ein slík kanning bert enn eitt prógv um, at hetta at taka lívið av fólkum hevur ikki tann ætlaða preventiva virkiningin - at valdsgerðirnar fækka. Hetta er nakað, sum eitt nú altjóða felagsskapur in Amnesty International, ið stríðist eina harðast móti deyðarevsing, hevur víst á - nevniliga, at deyðarevsing er ikki fyrirbyrging.

MEN tað er gott og uppá tíðina, at amerikanskir granskarar nú í størri og størri mun koma til hesa niðurstøðu. Tað eru 20 ár síðan, at Hægstirættur í USA loyvið deyðarevsing, ein avgerð, sum eftir okkara tykki er ein skamlettur yvir eitt fólk, sum er so erið av sínum landi, at taðnevnið tað "Gods own country". Deyðarevsing er ein skamlettur fyrri okkara sivilisation. Hon er ómenniskjanslig, ónd, ósiviliserad og ræðulig. At lond, sum tora at útrópa seg fyrri "Guds egna land", avrætta fólk, er ikki til at skilja.

TÁ tósad verður um tann sokallaða siviliserada og framkomna Vesturheimin fevnir hetta bæði um E. Europa og USA. Men hertil má sigast, at londini í E. Europa liggja ljósar framman fyrri USA, tí hesi lond avrætta ikki sínar egna borgarar - hvat teir enn hava gjørt. At statir í USA gera tað er í mongum ferum ein leivd frá fortíðini, ein uppafturkoma av tí terrori, sum framdur er av teimum hvítu móti teimum svørtu. Í veruleikanum nýtast okkum ikki at keglast um, antin deyðarevsingin er til fyrri at fyrirbyrgja. Vit vita tað, at hon fyrirbyrgir ikki. Heldur er deyðarevsing ein hevndar atgerð. Vit minnst mongu hendingarnar frá suðurstatunum í USA, har Ku Klux Klan limir tóku lógina í egnar hendur og avrættaðu hvít, sum teimum lysti. Við avgerðini hjá amerikanska hægstarætti kundu statir, har haturið móti svörtum var stórt, taka lógina í egnar hendur.

TAD er rætt at geva júst hesum gætur, tá tósad verður um deyðarevsing í Guds egna landi, tí ein av orsökunum til at deyðadómur in er settur í gildi í fleiri av statunum er nettup kriminalitetur in millum svørt. Og hesin kriminalitetur vita vit stavar í stóran mun frá tí sosialu støðu hesu er í, tvs. m.a. hvussu hvíti meirilutin undirmetir og undirgravar tey. Kanningar vísa eisini, at tað eru mest svørt, sum verða tikin av døgum og koma hesi frá sera fátæksligum umhvøvi. So korrúpt er skipanin, at av teimum, sum verða náðað, eru tey flestu hvít, hóast flest svørt verða deyðadóm. Hetta tí at avvarðandi hjá teimum hvítu hav bestu ráðini til at brúka dýrar sakførarar og annars at ávirka høgstandandi hvítar myndugleikar. Sum so er øll søgan um deyðarevsing í USA ein skamlettur fyrri hesa tjóð, tí hon botnar í órættvísi og mismuni.

TAD er okkara vón, at deyðarevsingin einaferð með alla verður avtikin, og her ikki minst í USA. E. Europa eigur at leggja trýst á USA at fáa tað at avtaka deyðarevsingina, tí hon stríðir móti øllum tí, sum vit kalla siviliserad. Tað kann virka loðið, at USA vil verja altjóða polití og vil forða øðrum í at fremja brot á mannarættindini, tá landi liggur á odda í at fr. emja avrættingar fyrri lógarbrot, sum í mongum foru skýldast egna ómegd, nettup hetta, at tað verður ikki gjørt nokk fyrri at fáa bilbukt við orsökirnar til kriminalitet, fátækra-dóm, analfabetismu ol.

Sosialurinn

Lesarabrøv

Ikki rætt við Gomlu Rætt

Tað var fyrri neyðini, at Sjónværpið gjørdi vart við framhaldandi ørskapin við Gomlu Rætt.

Nóg galið má tað sigast at vera, at hava brúkt millum 90 og 100 milj. til hasa vitlesu kulluna á Streymoyarlandinum - hinumegin fjørðin og tað til svartasta onga nyttu.

Sjálvsagt kundu vit ikki annað, enn halda okkum um høvðið og bara øtast og aftur øtast, tá vit í sjónvarpinum hóskvöldið 9. januar vóru kløkkad við, at ikki færri enn 40 milliónir nú skuldu blakast afturat í Kirkjubøar- og Velbastaðarhagan undir páskoti av, at fyrsta og fremst vit sandoyingar skuldu kunna koma heilskapar til Havnar.

Øll eru samd um, at henda ferulega er størsta fløguvanlukka fýroyingja í nýggjari tíð, so burturvið, at ikki finst orð fyrri tí og at alt prát um ferulegu fyrri okkum sandoyingja á Streymoyarlandinum átti at verið slept, kundi hon ikki verða á Arnanesi við Kirkjubø. Als ikki tí at vit ella aðrir fýroyingar yvirhøvur ynsktu slíka ferulegu, men var tá kortini talan um fittilgari flögu.

So skuldi ikki vera, onkur av finara slagnum vildi ikki finna seg í, at fremmandafólk ávegis í og úr oynni kom á land og nær halgu støðunum í bygdini og kann vera, at neyðugt hevði verið at flutta onkrar bækkar og rumstera í fjørni fyrri at fingið feruleguna í lag.

Hóast óneyðugt, so hevði her verið talan um flögu, sum var til at yvirsiggja. Óneyðugt, tí tað, vit sandoyingar mest av øllum kundu hugsa okkum í samband við ferðing til megin-økið, var fullgott skip, sum sigldi beina leið á Havnina, so undan slapst hesi renkanini, sum nú er, og sum er minst líka drúgð og nú enn meira óneyðugt, eftirsum tað nú sigst ikki vera undan-sleppandi at bygga spildurnýtt sandoyarskip, sjálvandi eitt skip, sum eisini kann fara um Nesið við ella uttan trailarum.

Við nýggjum tíðarhóskandi skipi verður ikki talan

um trupulleikar av Skopunar- ella Nólsoyarfirði, men fráferð og komu til Skopunar, so fyrri tann skuld er tað rættliga líkamikið, hvussu nógv seyðafrelsi verða lögð undir asfalt afturat í Kirkjubøar- og Velbastaðarhaganum - tó kanska ikki líkamikið fyrri kongsbøndurnar á leiðini, um sama vitlesu lendisendurgjald er í væntu sum fyrri Gomlu Rætt - upp ímóti 2 siffradum millióna upphæddum fyrri tey lúsa frælsini. Men hetta man jarðar-ráðið duga frægest at meta um, í øllum førum har á leiðini.

So fyrri okkara skyld kunnu tit gevast við nýggju vegagerðini av Gomlu Rætt og í Havnardal eins væl í dag sum í morgin og tykkum nýtist heldur ikki at gera stórvegis við svingini heldur, uttan at minka ferðina, fara tí ella aðrir finir stokk-astovugestir handavegin. Sama sigur jú vælkendur súkkulamaður av leiðini og nú eisini skúlabarnabussførarin, sum ikki man fara at taka nøkur óráð fyrri í starvi sínum.

Ikki gerst nú við, at ferulegan kom á Gomlu Rætt, men vit kunnu gera nakað við, at sama vitloysi ikki endurtekur seg og tað heilt óneyðugt. Vit ívast ikki í, at havnalagið har, so dýrt sum tað er, eisini er gott og trygt, men ívast við fýroyingum øllum í, hvat tað skal brúkast til, tá vit sjálvsagt aftur sleppa at sigla úr oynni beinleiðis til Havnar. Sum flöga til nakrar hissini alibaronar kann hon so ikki torsvarast.

Kann vera, at annað og meira liggur aftan fyrri framhaldandi ørskapin í samband við Gomlu Rætt, enn kanska bara at liva nøkrum fáum. Vit her suðuri vita av royndum, at ávisir politiskir flokkar hava sínar kongstankar um farleið um Sandoyinna til Suðuroyar við smáðøllum og tað grettir ikki, at hvørja ferð onkur teirra sleppur framat í Tinganesi, so skal alt, ið eitur sjóvegis ferðasamband av Havnini undirgravast. Miðdepilstýðningur av teirri

Havn, sum hevur veið øllum góð, skal niðurgerast fyrri einhvønn pris, líkamikið um offrið verður skilagott samband til Suðuroyar ella onnur neyðug sambond sjóvegis. Hesi skulu bert í minsta møguliga mun verða av Havnini. Soleiðis er tað.

Kanska synd at tyvra feruleguna heilt - kanska heldur fáa økið snøgt vallað aftur og so fáa reist eithvønn undarlígan minnisvarða á økinum til ævinliga áminning

ing um fullkomna ørskapin við Gomlu Rætt, so einki slíkt endurtók seg í Fýroyum.

Sandoyingur

VITAMIN-HÚÐKREM

* BURTUR VIÐ ÚTSLETTINUM *

ÓTRÚLIGT kanska, men kollveitandi vitamin-húðkremið hjá Dr. Guttorm Hernes hevur hjá mongum vist seg sum einasta hjálp móti mongum holdtrupulleikum!

- Sera virkið, sjálvt móti treiskastu eksemum
- eisini psoriasis og barnaeksemi
- skundur undir gróður av prusum, legu- og øðrum sárum
- 100% náttúruvevni
- 100% hormonfritt
- eingin hjáárin
- dagkrem ella náttkrem - alt eftir tørvleikunum
- víðmælt av læknum og Nordisk Patientforening

• fæst uttan resept frá:

NATEN® søla
Serken í holdstrupulleikum og við drúgvum og góðum royndum

v/ Anne
Mari
Samuelson

Áarvegur 1 · Havn · Tlf. 18649 & 11644

Avgreiða postordrar beinanvegin

Náttúru & Plantuúrdráttir Kosmetik & Parfuma Damu & Harraundirklæði Prýðislutir & Smykkur

Skriða ella ring til:

Hans Birgir Hansen

P. O. Boks 3186
110 Tórshavn

Tlf./Fax 10021

Móttøka

Í sambandi við at nýggi stjórin á Strandfaraskipum Landsins tekur við starvinum, verður móttøka Yviri við Strond fríggjadagin 17. jan. frá kl. 15-17